

Raadsvoorstel

Waalre, 15 november 2022

Vergaderdatum	: 13 december 2022
Voorstelnummer	: 2022-98
Zaaknummer	: 424409
Portefeuillehouder :	: P. van de Loo
Naam opsteller	: Lars van Erp
Naam voorstel	: Voorstel tot vaststellen van de 'Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre'
Grondslag raadsbesluit	: De verordening is een uitwerking van het beleid zoals beschreven in het Programma Water, Riolering en Klimaat 2023-2027.

Voorgesteld besluit:

Vast te stellen de 'Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre'

Onderwerp

Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre

Voorstel

1. Vast te stellen de 'Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre'

Inleiding

Door klimaatverandering neemt de kans op onder andere wateroverlast en overstromingen toe, maar ook de kans op langdurige periodes van droogte. Om schade aan gebouwen, infrastructuur, bomen en beplanting te voorkomen moet zowel bij bestaande bouw als bij nieuwbouw rekening worden gehouden met extreme neerslag en langdurige droogte. Daarbij is onder meer van belang dat er zowel op particulier terrein als in openbaar terrein voldoende waterberging wordt gerealiseerd en dat het opgevangen hemelwater bij voorkeur geïnfiltreerd wordt. Een van de juridische instrumenten die dit kan bewerkstelligen, is een zogenaamde hemelwater en grondwaterverordening.

Op grond van artikel 10.32a van de Wet milieubeheer kan de gemeente bij verordening regels stellen over het lozen van afvloeiend hemelwater of van grondwater op of in de bodem of in de riolering. Die regels kunnen ook inhouden dat het lozen van afvloeiend hemelwater of van grondwater in een openbaar gemengd/vuilwaterriool moet worden beëindigd. Dit artikel biedt de grondslag voor het opstellen van een hemelwater en grondwaterverordening, waarin het aanleggen en in stand houden van een waterberging bij zowel bestaande bouw als bij nieuwbouw wordt geregeld. Deze verordening voor de gemeente Waalre is gebaseerd op de voorbeeldverordening afvoer hemel- en grondwater van de VNG.

Beoogd resultaat

Het vaststellen van een verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre om zo duurzaam waterbeheer uit te kunnen voeren. Na de vaststelling van de 'Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre' is het college gemandateerd om gebieden aan te wijzen waar de gemeente de afvoer van het hemelwater wenst af te koppelen van het (gemengd/vuilwater)riool.

Argumenten

1. Uitvoering van huidig beleid

De gemeente Waalre heeft in het Programma Water, Riolering en Klimaat 2023-2027 vastgelegd dat de gemeente Waalre de afvoer van het hemelwater wenst af te koppelen van het gemengde/vuilwaterriool. Voorschriften over de riolering en de aansluiting van bouwwerken op de openbare riolering staan in het Bouwbesluit 2012 (BB) en de bouwverordening. De onderhavige verordening is aanvullend hierop. Voor de bestaande bouw geldt enkel een plicht de aansluiting aan het riool aanwezig te hebben en te houden voor de afvoer van afvalwater en fecaliën (art. 3.36 BB). Een plicht tot het afkoppelen van het hemelwater op voornoemd riool als bedoeld in deze verordening komt hiermee niet in strijd. De wijze waarop het hemelwater wordt afgevoerd nadat dit is afgekoppeld, dient te voldoen aan het doelvoorschrift van art. 3.36, lid 1 BB: een voor de gezondheid nadelige situatie wordt voorkomen.

2. Verantwoordelijkheid terug bij de inwoners

In beginsel zijn particulieren zelf verantwoordelijk voor het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf hun perceel. Dit is slechts anders als het niet redelijk is om van particulieren te verlangen het hemelwater zelf af te voeren. Om belasting op de openbare riolering terug te brengen, is het belangrijk dat particulieren het hemelwater langer op eigen terrein vasthouden en/of vertraagd afvoeren. In deze verordening is daarom geregeld in welke gevallen particulieren een waterberging moeten aanleggen en waar deze aan moet voldoen.

3. Gebiedsgericht afkoppelen – te beginnen bij het buitengebied

Om het afkoppelen van de hemelwaterafvoer van particulieren succesvol te laten verlopen, gaan we gebiedsgericht te werk. In relatie tot de gebiedsaanwijzing wordt er onderscheid gemaakt tussen verschillende gebieden met verschillende typen riolering. Voor de gebieden waar het afkoppelen gemakkelijker te realiseren valt, zal een gebiedsaanwijzing dan ook eerder plaats vinden. Naar verwachting wordt in 2023 alleen de gebiedsaanwijzing van het buitengebied met drukriolering ter hand genomen. Dit omdat hemelwaterlozingen op het drukriool voor hoge kosten zorgen. Het gaat overigens om enkele huishoudens in het buitengebied.

Voor de overige gebieden geldt dat we eerst middels de afkoppelsubsidie willen stimuleren dat inwoners de regenwaterafvoer afkoppelen. Mocht dit op termijn niet voldoende zijn, dan kunnen we de gebiedsaanwijzingen benutten ten behoeve van het verder afkoppelen.

4. Hemelwaterbergingseis bij nieuwbouw en verbouw

De verordening bevat eisen voor het bergen van hemelwater bij nieuwbouw en verbouw. Deze eisen geven invulling aan het accent klimaatadaptief bouwen binnen de beleidsnotitie duurzame nieuwbouw.

Kanttekeningen

Het verbod op lozen van grond- en hemelwater op het gemengd/vuilwaterriool kan gevoelsmatig overkomen als een afkoppelplicht. Vandaar dat we dit fasegewijs willen oppakken en inwoners in eerste instantie vooral via communicatie en subsidie willen stimuleren met het afkoppelen aan de slag te gaan. En starten we met die gebieden en situaties waarbij het afkoppelen (niet aansluiten op het gemengd/vuilwaterriool) het makkelijkste is en meeste voordeel oplevert.

In de verordening staat beschreven dat het college ontheffing kan verlenen op het verbod tot lozen van afvloeiend hemelwater en grondwater. Dit is bijvoorbeeld mogelijk in het geval dat de eigenaar van het bouwwerk, open erf of terrein redelijkerwijs geen andere wijze van afvoer van het hemelwater of grondwater kan realiseren.

Kosten en dekking

N.V.T.

Duurzaamheid

De verordening stelt regels voor de afvoer van grond- en hemelwater. Het afkoppelen van de hemelwaterafvoer van het gemengd/vuilwaterriool is een verduurzamingmaatregel. Door de hemelwaterafvoer van gebouwen/openbare terrein af te koppelen van het gemengd/vuilwaterriool, zal er minder schoon hemelwater afgevoerd worden naar de rioolwaterzuivering. Het water zal lokaal de bodem infiltreren. Hiermee wordt droogte tegengegaan.

Door een verbod van de lozing van grondwater op het gemengd riool in te stellen, zal opgepompt grondwater niet onnodig afgevoerd worden. Hierdoor wordt een duurzame manier van bronnen bevorderd, met als doel om verdroging te beperken.

Burgerparticipatie

Uit de enquête over Water en klimaat is gebleken dat meer dan 75% van de inwoners vindt dat de gemeente maatregelen moet treffen om droogte en wateroverlast tegen te gaan. Deze verordening sluit daarop aan.

Inclusieve samenleving

N.V.T.

Communicatie

De bekendmaking van de verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre wordt gepubliceerd op www.officielebekendmakingen.nl en in de Schakel. Daarnaast gaan er ook andere (duurzaamheids)campagnes plaatsvinden om inwoners te enthousiasmeren om met het afkoppelen aan de slag te gaan.

Kernboodschap

De verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre wordt vastgesteld om zowel op de korte termijn als de lange termijn duurzaam waterbeheer uit te kunnen voeren, waardoor enerzijds wateroverlast en anderzijds droogte wordt beperkt.

Vervolprocedure en planning

Na de vaststelling van de 'Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre' is het college bevoegd om gebieden aan te wijzen waarbij – eventueel onder nader te bepalen voorwaarden – een verbod op de afvoer van hemel-/grondwater op vuilwater/gemengd riool geldt. Alvorens het college een gebiedsaanwijzing vaststelt zal het college uw raad hierover consulteren.

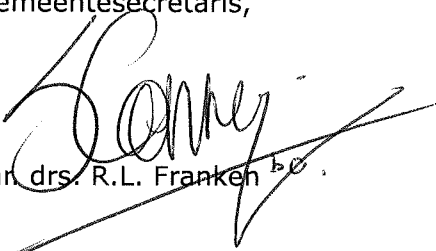
Bij de vaststelling van gebiedsaanwijzingen geldt de zienswijzeprocedure zoals beschreven is in afdeling 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

1. Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre
2. Toelichting op de Verordening op de afvoer van hemelwater en grondwater gemeente Waalre
3. Kaart met typologie rioleringen in verband met mogelijke gebiedsaanwijzingen in relatie tot verbod tot afvoer hemel-/grondwater op gemengd/vuilwaterriool [gebiedsaanwijzing]

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken ^{b.c.}

waarnemend burgemeester,

dr. A.J.W. Boelhouwer